
OPSCHRIFT

Vergadering van 7 maart 2018

Nummer: 2018_MV_00110

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Sami Souguir: Vraag bij hoogdringendheid – Reacties digitaal aanmeldingssysteem

Raadslid(-leden):

Sami Souguir - Open Vld

Bevoegd:

Elke Decruynaere

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Afgelopen vrijdag werden de cijfers bekend gemaakt van het digitale aanmeldingssysteem voor het Gentse basis- en secundaire onderwijs. “Met het online aanmelden hebben we kamperen en chaos vermeden. Het is de juiste beslissing gebleken.”, klonk het in een persbericht. Toch werden we afgelopen weekend overstelpt met negatieve reacties van ouders en blijken vandaag zelfs een aantal ouders naar de rechtbank te willen stappen tegen het nieuwe aanmeldingssysteem.

Van de geregistreerde jongeren zullen er 87% in hun voorkeurschool kunnen starten, maar 155 onder hen kregen geen ticket. Naast het niet kunnen starten in een voorkeurschool of helemaal geen ticket toegewezen krijgen, bereikten ons verhalen over jongeren die na een hele schoolloopbaan in dezelfde school plots van school zouden moeten veranderen, jongeren die naar de andere kant van de stad moeten, een school kregen toegewezen waar ze hun voorkeursstudierichting niet kunnen volgen of zelfs een tweeling waarvan elk een andere school zou zijn toegewezen.

Concreet heb ik dan ook volgende vragen:

Vraag:

- Hoeveel jongeren werden helemaal niet geregistreerd?
- Hoeveel ouders kregen de 3de, 4de, ... voorkeur toegewezen?
- Waarom kunnen ouders die niet hun 1ste voorkeur hebben gekregen, niet op vrijwillige basis hun ticket "ruilen" met andere ouders die evenmin de 1ste voorkeur hebben gekregen?
- Kan er niet in een voorrang in het secundair onderwijs worden voorzien voor kinderen die er reeds het lager onderwijs (soms ook peutertuin) hebben gevolgd en een sociale binding hebben opgebouwd met die school?
- Hoeveel niet-Gentenaars werden geregistreerd?
- Wat waren precies de criteria om de 1ste, 2de, ... voorkeur toe te wijzen?
- Op welke manier zijn deze criteria tot stand gekomen en hoe werden deze gevalideerd?
- Wat zijn de reacties van de scholen? Sommige scholen blijken boos te zijn en noemen het systeem zelfs 'ethisch onaanvaardbaar'. Er wordt beweerd dat de spelregels van het systeem pas "gaandeweg" duidelijk werden voor de scholen. Klopt dit?
- Op welke manier zijn de scholen betrokken in het toewijssysteem en de criteria ervan?
- Hoe zal dit nu verder aangepakt worden, in het bijzonder wat betreft de ontevreden ouders, de kinderen die geen school hebben toegewezen gekregen en de kinderen die, jammer genoeg, nog helemaal niet waren aangemeld in het systeem?

Behandeld door de commissie onderwijs, personeel en fm in openbare vergadering van 9 maart 2018.

ANTWOORD

9 maart 2018

Het is een thema die mensen wakker houdt. Dat zijn ook de verhalen waar mensen me over aanspreken en die we allemaal lezen in de krant. Het toont, en ik denk dat we daar niemand van moeten overtuigen, hoe belangrijk dat die schoolkeuze is. Zeker voor een eerste jaar secundair onderwijs. Het is een keuze waar ouders en leerlingen soms al jaren mee bezig zijn, die ze wikken en wegen met de grootste zorg, en dat wordt ook aangemoedigd. Er loopt op dit ogenblik een campagne van de Vlaamse overheid en er is een onderzoek gebeurd naar de overgang van basis-

naar secundair onderwijs, waar de stad Gent aan meegewerkt heeft. Dat onderzoek toonde hoe belangrijk het is om zo vroeg mogelijk aan de denkoefening te beginnen en je daar zeer goed over te informeren, om zo een zeer bewuste, juiste keuze te gaan maken.

Als ik dan nu de verhalen hoor, de ongelofelijke ontgoocheling van ouders en van leerlingen, die totaal van slag zijn, omdat ze niet de eerste school van voorkeur gehad hebben, dat raakt mij, en dat raakt mij diep. Ik heb dit zelf meegemaakt met één van mijn kinderen, dus ik weet wat het is. Het laat niemand onbewogen, en ik denk dat het zeer belangrijk is dat we zoveel mogelijk kijken naar hoe het nu verder moet, want dat is de vraag en ook de reden waarom een aantal mensen in het publiek zitten.

Er zijn ook heel veel individuele situaties en we gaan volgende week in samenwerking met het Lokaal Overlegplatform secundair Gent een infoavond organiseren.

Dat is meteen ook de reden, als de vraag wordt gesteld van 'Hoe komt het dat dit niet hier geagendeerd is?' het is niet de Gemeenteraad die beslist over de manier van werken, maar het LOP. Wie zit daar allemaal in? In de eerste plaats alle scholen zelf. Ook een aantal organisaties uit het middenveld, waaronder ouderverenigingen, verenigingen waar armen het woord nemen en er is ook een zitje voor de stad Gent. Maar het is niet zo dat wij het daar voor het zeggen hebben.

We hebben in Gent de goede traditie als het gaat over samenwerken over de netten heen, zoals in het LOP. En het LOP werkt goed, je hebt zowel een vergadering voor het secundair onderwijs als voor het basisonderwijs. Er is altijd een zeer goed contact tussen de stad Gent en een zeer goede samenwerking. Ook in het LOP verlopen die discussies en die gesprekken over de netten heen goed, omdat we daar een lange traditie in hebben. Ook wat betreft het basisonderwijs als het gaat over het aanmelden. Er is ook altijd de openheid om daar alles te bespreken, en het is ook daar dat de verantwoordelijkheid ligt, dat de beslissingen genomen worden.

Het is het inschrijvingsdecreet dat regelt hoe dit alles gaat, en het is het LOP die daarin een aantal bevoegdheden heeft. Uiteraard volg ik als schepen dat van zeer dichtbij op, en uiteraard hebben wij de afgelopen jaren daar heel vaak over gepraat. Ik heb daar letterlijk ook nachten van wakker gelegen. Gaan we dit doen? Hoe gaat dit in zijn werk gaan? Wat gaat dat geven? Dat is iets waar we heel veel mee zijn bezig geweest.

Wat is de rol van de stad Gent in dit verhaal? We hebben gefaciliteerd. We hebben mensen vrij gemaakt. Want ik denk dat jullie ook niet mogen onderschatten, en als ik heb wakker gelegen was dit onder andere ook één van de zaken die me bezig hield: zal dat technisch allemaal werken? Want het gaat over meer dan 3000 leerlingen die aangemeld worden, die allemaal één tot en met vier keuzes maken. Daar komt heel wat bij kijken. De grootste nachtmerrie als schepen van Onderwijs op dat ogenblik is: wat als zo een systeem crasht? Wat overigens ooit, lang geleden, gebeurd is in Brussel. Maar dat is de rol die de stad Gent gespeeld heeft en mee mogelijk gemaakt heeft. De stad heeft ook cijfers aangeleverd en er voor gezorgd dat dit op zo een vlot mogelijke manier kon werken. Daarom dat dit een eerste belangrijke vaststelling was, want we zijn wel degelijk de eerste in Vlaanderen die dit op deze manier organiseert. We hebben identiek hetzelfde systeem als Antwerpen, het is eigenlijk daar bedacht. De eerste belangrijke vaststelling vorige week, vanuit de stad was: het werkt technisch. Het is niet verkeerd gelopen.

De tweede vaststelling was, dat het ook nodig was om te doen. Er zijn daar ook al een aantal vragen over geweest en ik merk dat dit ook leeft bij de ouders, zoals:

- Gaat dit niet gewoon over een aantal populaire scholen?
- Zouden we dit niet op een andere manier kunnen oplossen?
- Is dat nu wel nodig om zo een groot systeem op touw te zetten?
- Er zijn scholen die nu plots een capaciteitsprobleem blijken te hebben waar dat dit vorig jaar absoluut het geval niet was.

Er waren een aantal, dat ons samen hebben doen concluderen om dit te doen:

- Eerst en vooral, de demografie: het is zo dat het leerlingenaantal in het secundair onderwijs in Gent, als je kijkt naar de afgelopen 10 tot 20 jaar, steeds naar beneden gegaan is, maar sinds vorig jaar is dit gaan stijgen. Dat is een eerste conclusie, een eerste knipperlicht.
- Tweede knipperlicht is dat er een aantal jaar geleden op één middelbare school werd gekampeerd, men is dan naar het 'inbel'-systeem overgegaan. Vorig jaar waren er drie scholen waar dat er ingebeld werd, telefonisch kamperen dus. Ook daar werd gefaciliteerd door de stad Gent, we betaalden en maakten een collega bevoegd voor IT. Digipolis speelt daar een zeer belangrijke rol in. Er kwam toen de boodschap dat dit voor drie scholen technisch haalbaar was, maar voor meer dan drie werkt het niet. Dan is de kans te groot dat het systeem misloopt als je dit tegelijk doet. En nogmaals, ik denk dat niemand daarop zat te wachten.

Omwille van de demografie, maar ook omwille van een aantal signalen zagen we vorig jaar dat het dit jaar niet om 3 scholen zou gaan, maar zagen we dubbel zoveel scholen waar men aanvoelde dat ze zeer nipt gingen zitten, en waar scholen ook zeiden dat er een probleem ging ontstaan.

Als we naar de cijfers kijken, zien we dat daar waar vorig jaar op de dag van inschrijving 7 van de 18 scholen met een ASO-bovenbouw volzet waren, er dit jaar 14 op dag één volzet waren. Dit toont aan dat het probleem in stijgende lijn is.

Mensen hebben de vraag van: ja maar meteen vol, zitten daar geen vragen bij die eigenlijk dubbel gesteld zijn of mensen die uiteindelijk toch niet gaan inschrijven? Hebben we daar door heel het systeem op te zetten, niet een stukje ook vraag gecreëerd die eigenlijk niet reëel is?

Wel dan toon ik u graag deze grafiek.

Ik heb de namen van de scholen er niet bij gezet, een aantal collega's vroegen dat maar ik wil hier geen pop poll van maken. Het zijn wel reële scholen. Op de tabel is de capaciteit na voorrang te zien, dus na het inschrijven van de broers en de zussen, en kinderen van personeel. Dit is wettelijk bepaald en we kunnen hier niet van afwijken, en ik merk dat iedereen dat ook normaal vindt. Dit trekken we af van de reële capaciteit. Het aantal vrije plaatsen in het eerste middelbaar na de voorrang, kolom 1: hoeveel plaats is er nog.

Daarnaast: hoeveel ouders hebben nu die scholen aangeduid als de school van eerste voorkeur? Het gaat niet over hoeveel hebben die als alternatief aangeduid, maar echt over de school van eerste voorkeur. Dan zie je op het lijstje dat er 11 scholen zijn waar dat de vraag voor eerste voorkeur op een aantal scholen echt wel een pak hoger is, op een aantal andere is het nipt.

Je ziet ook het aantal plaatsen dat er op dat ogenblik nog vrij was. Dat verschil is eigenlijk daar waar dat er potentieel gekampeerd zou kunnen worden. Nu je moet weten, dat kamperen, jullie hebben dat ook zelf aangegeven, daar zit ook een stukje psychologie bij. Het is ook in het verleden al gebeurd dat mensen gingen gaan aanschuiven, en er dan uiteindelijk wel voldoende plaats blijkt te zijn.

Maar hier zie je nu dat het een reëel probleem is.

Wat is het probleem als je op al die scholen tegelijk gaat gaan kamperen? Als ouder schuif je aan. In het beste geval merk je op het einde van de dag, maar we hebben ook situaties waar er een week, twee weken gekampeerd wordt, dat je voor niets hebt gekampeerd. Bij scholen waar meer ouders binnen willen dan er plaats is, krijg je de boodschap dat je net te laat bent. Mensen voor u op de wachtrij zijn binnen geraakt maar u niet, en dan heb je eigenlijk geen alternatief meer. Want wat stel je vast? Uw andere scholen waar dat je, en nog eens, ik heb alle begrip voor mensen die zeggen 'het moet en het zal die school zijn' om allerlei redenen die zeer rechtmatig zijn, maar als je dan vaststelt dat je op dat ogenblik niet binnen bent, heb je ook geen alternatief meer omdat die andere scholen intussen vol zitten.

Het voordeel van het digitaal aanmelden is dat je verschillende keuzes tegelijk kan maken. Ik wens uiteraard iedereen toe dat die de eerste school van voorkeur heeft, en we hebben ook voor het systeem gekozen dat daar het meest kans op heeft, dat ouders echt voor die eerste of tweede keuze kunnen gaan, dus die voorkeur hebben we echt een rol laten spelen. Maar het is ook een systeem dat er voor zorgt dat, als je die eerste voorkeur niet hebt, je wel nog een alternatief hebt.

Voor het basisonderwijs was het op een bepaald moment zo dat er meer kinderen waren dan dat er plaatsen waren in Gent voor de instappertjes. We hebben daar dan in deze legislatuur een ongelofelijke inhaaloperatie in gezet. Voor het secundair onderwijs is dat op dit ogenblik nog niet het geval. Alle prognoses tonen dat het over een aantal jaar wel het geval zal zijn. In die zin moet heel dit gebeuren een wake up call zijn, voor ons allemaal, om structureel die capaciteit te gaan verhogen.

Maar we wisten dat het in ieder geval nu al spannender aan het worden is. De combinatie van de populariteit van een aantal scholen, en het gaat niet langer over 1, 2, 3 scholen, maar over een heel aantal scholen, met de toenemende capaciteitsdruk, heeft ons de beslissing laten nemen om digitaal te gaan aanmelden.

Wat ik me afvraag, is wat de reactie zou geweest zijn als Gent deze beslissing niet genomen had. Het feit dat al de scholen in het systeem gestapt zijn, is een teken aan de wand, en wil ook iets zeggen. Het wil zeggen dat de scholen inzagen dat er een probleem was, want de directeurs zitten ook niet te solliciteren achter kampeerders voor de deur, dat bezorgt ongelofelijk veel werk, en je zult maar de directie en de school zijn die dat allemaal in goede banen moet leiden. Die ontgoochelde ouders moet te woord staan, die zelf een gerechtsdeurwaarder moet betalen en

dat allemaal moet organiseren. De scholen zitten daar niet op te wachten, in tegendeel, directeurs zijn daar echt ziek van als zoiets gebeurd. Het feit dat ze allemaal in het systeem gestapt zijn, wil iets zeggen, is een teken aan de wand dat de scholen zelf de noodzaak er van aanvoeld hebben.

Als we gaan kijken naar het systeem, is het nogal wies dat we echt gezocht hebben naar een systeem dat ons de best mogelijke resultaten geeft. Ik hoor de vraag stellen: had men niet meer rekening kunnen houden met de eerste school van voorkeur? Men heeft dat inderdaad onderzocht, het is bekeken.

Mensen zeggen dat het een loterij is geworden, maar dat is exact de reden waarom ik verwezen heb naar minister Crevits. Er wordt gezegd van ja, je bent aan het zwartpieten gegaan, je schuift de schuld door, maar het is wel degelijk zo dat we niet alles zelf beslissen. Er is het decreet en er zijn maar een aantal dingen waarmee je kunt werken. Ofwel werk je met toeval, ofwel kijk je naar chronologie, en dan is het om ter snelst. Dat heeft men in Brussel gedaan, men is daar van af gestapt omdat het een systeem was waar binnen de 12 seconden de scholen vol zaten en er ook heel veel reacties kwamen van ouders, die dit als ongelofelijk onrechtvaardig aanvoelden.

Het feit dat we met toeval moeten werken, staat in het decreet. We zijn dan gaan kijken binnen dat decreet, binnen dat kader, wat is dan het best mogelijke systeem? Meneer Heyerick zal straks de techniek daarvan uitleggen en waarom er op deze manier voor gekozen is.

Hier alvast de conclusie van de technische uitleg.

Op deze manier kunnen we de meeste mensen één van de hoogste scholen van voorkeur geven. In het andere systeem is het zo dat als je je school van eerste voorkeur niet hebt, en je zit hier de lijst van 11 scholen waar dat al het geval zou geweest zijn, waar dat er meer vragen waren voor de eerste school van voorkeur, dan dat er plaatsen waren, je geen schijn van kans hebt om nog je tweede school van voorkeur te krijgen. Als je je school van eerste voorkeur niet hebt, sluit je achteraan de lijn aan, want in de tweede school van voorkeur wordt er eerst gekeken naar diegenen die de school als eerste school van voorkeur hebben gekozen, dus dan val je eigenlijk een tweede keer uit de boot, een derde keer uit de boot, ... Met als resultaat dat het aantal, dat zou eindigen met geen enkel ticket, velen malen hoger zou zijn dan nu. Jullie moeten mij niet op mijn woord geloven, kijk naar Brussel. Brussel heeft gisteren de resultaten bekend gemaakt van hun aanmelding, en zij werken exact met dat systeem waar dat men eerst de school van voorkeur gaat gaan bedienen. Het resultaat is dat er drie keer zoveel leerlingen eindigen met geen enkel ticket. Deze ouders moeten wachten en ze kunnen enkel inschrijven in die scholen waar dat er nog plaats is, of de plaatsen die op het einde van de rit nog vrij gaan komen.

Uiteraard volgt er een evaluatie. Voor basisonderwijs hebben we in ieder geval de gewoonte, straks al 10 jaar op een rij, wordt er na afloop een evaluatie gemaakt. Er wordt naar de scholen en de ouders geluisterd, en waar dat er kan bijgestuurd worden of een optimalisatie kan komen, gebeurd dat ook.

Er was een vraag over dubbels, hadden we dat er niet kunnen uithalen? Die vraag is gesteld en er waren twee afwegingen:

1) Op dat ogenblik gaf men aan dat het technisch zeer moeilijk was om dat nog te kunnen realiseren. Je moet weten, we zijn hier aan het pionieren, we werken hier op het systeem dat Antwerpen aan het uitwerken was en men gaf ook aan vanuit Digipolis dat dit zeer moeilijk was om dit nog bij te programmeren.

2) We zijn ook gaan kijken of het die oefening wel waard was. Gaat het iets opleveren als we dat doen? En dat is zelfs wetenschappelijk onderzocht voor het basisonderwijs. Vele jaren geleden deed ook daar die situatie zich voor, dat mensen eigenlijk elkaars eerste keuze hadden en die dan de vraag stelden of ze niet konden ruilen. Dat is wetenschappelijk onderzocht, en men kwam er op uit dat het verschil verwaarloosbaar was. Dat dit nauwelijks een verschil zou betekenen, en dat dit geen verbetering was die er echt toe deed. Van daaruit is gezegd, we gaan dat risico niet nemen. Zeker als je weet dat het resultaat verwaarloosbaar zou zijn.

Dat wil niet zeggen dat we dit nu niet meer willen bekijken. Jullie hebben mijn engagement, alleen is het nu te vroeg voor een diepgaande evaluatie. Ik denk dat we de evaluatie moeten doen in de maand april, als ook de gegevens uit Antwerpen duidelijk zijn, alsook de verschuivingen. Wat nu nog volop bezig is. Als we dan kunnen bekijken hoeveel mensen in welke situatie zitten, en wat het eindresultaat is. Want het is dat dat telt: waar kunnen leerlingen nu effectief starten? Als op dat ogenblik blijkt dat het inderdaad voor veel mensen een verschil zou gemaakt hebben, waarom niet? Ik ben vragende partij voor elke optimalisatie. Het is op die manier dat we ook al 10 jaar lang aan het werken zijn, en als er ook vanuit andere niveaus daar tips en ondersteuning voor komt, heel graag.

Ook dat wil ik hier nog eens zeggen: de stad Gent en Antwerpen betalen dit allemaal zelf. Het is heel tof dat andere mensen zeggen dat er betere systemen bestaan, ik wil dan wel eens weten welk systeem. En het was sympathiek geweest als ze ons dit op voorhand hadden laten weten, en de stad Gent en Antwerpen dan ook niet alles zelf hadden laten betalen en laten uitzoeken.

Dat zijn dingen waar de ouders nu heel weinig aan hebben. Ik denk vooral dat ouders, en ook de scholen, iets zullen hebben aan het engagement voor die evaluatie, en dat we er alles gaan doen om het systeem blijvend te optimaliseren.

Dan werd nog de vraag gesteld betreffende het ruilen. Kan dit nadien? Waarom niet? Als ouders elkaars eerste voorkeur hebben, waarom kunnen we dan niet ruilen? Eerst en vooral, ik begrijp het, ik heb begrip voor ouders die een stukje wanhopig zijn, die oplossingen zoeken. Het lijkt dan ook heel eenvoudig, en het siert ook dat mensen zeggen van 'dit wil ik niet ondergaan', 'ik ga actie voeren en daar iets mee doen', 'ik ga partners zoeken'.

Die tickets en aanmeldingen zijn geen 'Panini-stickers' die je met elkaar kunt ruilen. Het is iets heel fundamenteels. Mensen hebben vrijdag het nieuws gekregen over in welke school ze binnen kunnen, maar tegelijk ook in welke school ze wachtende zijn en wat de volgorde is van de wachtlijst. Met de verschuivingen nu blijkt ook dat die wachtlijsten zeer relevant zijn, want dit is exact de volgorde. Meneer Goossens zei daarnet: 'Door die capaciteit bij te creëren haal je het systeem onderuit', maar dat is niet waar. Scholen die nu capaciteit bij creëren, die moeten bij het opbellen van de leerlingen de wachtlijsten respecteren. Daarom is die volgorde zo fundamenteel en is het delicaat als er geruild wordt omdat je dan andere ouders voorbij steekt. Je kunt zeggen

dat je positie op de wachtlijst toch hetzelfde blijft, want je schuift niet naar achter doordat er in plaats gewisseld wordt. Eigenlijk moet je het zo stellen:

Meneer Goossens, u hebt een school van voorkeur, en uw eerste school van voorkeur zit bij mevrouw Van Renterghem. Mevrouw Van Renterghem uw eerste school van voorkeur heeft meneer Goossens. Jullie kennen elkaar, jullie zitten samen in de gemeenteraad en jullie zeggen: laat ons wisselen. De deal is al helemaal beklonken, maar er is ook nog mevrouw Versyp. Mevrouw Versyp staat op dezelfde wachtlijst als die van Mevrouw Van Renterghem, en die kijkt ook naar meneer Goossens: Waarom wel wisselen met mevrouw Van Renterghem, en niet met mij?

Dat zijn de signalen van ouders die ons intussen gecontacteerd hebben, en die gezegd hebben van ja dat ruilen, als dit gebeurt, wat betekent dit dan voor ons? Want ik wil ook echt heel graag binnen in die school. Het zou zelfs zo ver kunnen gaan, en dat zijn reële verhalen, dat meneer Goossens een prijs afsprekt met mevrouw Versyp. In Antwerpen heeft die situatie zich voorgedaan. Daar is het gebeurd dat plaatsen op de wachtrij tussen kamperende ouders verkocht zijn. Ik denk dat dit toestanden zijn waar dat niemand naar toe wilt.

In die zin zijn een aantal collega's, het discours en de vragen zeer opbouwend geweest en ik denk dat we vooral naar oplossingen moeten zoeken. Wat ik niet gewaardeerd heb, is de sfeerschepperij van de afgelopen dagen alsof dat de stad Gent hier ideologische spelletjes zou spelen en ongelofelijk rigide zou zijn, mensen hun vrijheid afnemen en mensen eigenlijk weigeren om zelf een oplossing te vinden. Ik roep iedereen op om een keer goed te kijken naar wat de eigen positie is en welke sfeerschepperij dat er de afgelopen dagen gebeurd is. Ik denk dat daar niemand wel bij vaart en echt waar, wij zijn aan het zoeken naar een best mogelijke oplossing voor zoveel mogelijk ouders, en voor zoveel mogelijk leerlingen, maar iedereen heeft er alle belang bij dat dit op een eerlijke manier gebeurd. En wat is nu die eerlijke manier?

Er voor zorgen dat er meer capaciteit bij komt.

Wat is daar belangrijk? En de vraag is gesteld: hoe komt het dat er nu plots extra capaciteit bij komt? De hertelling is daar zeer belangrijk geweest. De zekerheid die de scholen nu gekregen hebben van de minister, dat als ze voor extra klassen zorgen, er ook extra leerkrachten gaan zijn.

Op dit ogenblik is het capaciteitsprobleem in het secundair onderwijs beperkt. We zitten nog niet waar dat we ooit gezeten hebben in het basisonderwijs, voor de hele inhaaloperatie. En ik wil daar ook niet belanden. Het is een oproep om nu al te investeren om te voorkomen dat we met secundair onderwijs hetzelfde gaan mee maken. Er zijn op dit ogenblik scholen die echt nog plaats hebben, maar die aangaven te twijfelen om uit te breiden, omdat ze die leerkrachten nodig hebben.

Ik heb in de maand september gevraagd aan de minister om die hertelling mogelijk te maken. Dat is toen vrij uitgebreid in de media geweest. Was men daar toen aan begonnen, in de maand september, dan was dat nu al rond. Dus ik vind het jammer dat dit nieuws pas maandag gekomen is. Er is nog altijd geen duidelijkheid over de exacte criteria en er is op zijn minst nog altijd één school die op dit nieuws zit te wachten, om te beslissen of dat ze al dan niet gaat uitbreiden. Ik ben daar niet gelukkig mee, maar, en dat is het belangrijkste: het maakt op dit moment wel

ouders gelukkig. Ik denk dat het positief is dat er op dit moment capaciteit bijkomt. Er is een sneeuwbal aan de gang waardoor dat er meer mensen hun eerste school van voorkeur hebben.

Maar, er zitten er hier ook in de zaal, er zijn nog ouders die geen enkel ticket hebben, die op geen enkele school van voorkeur binnen kunnen. Ik denk dat we de komende dagen daarvoor moeten gaan, dat al deze mensen op een van onze scholen, op een van hun scholen van voorkeur binnen kunnen raken. En daarvoor is die extra capaciteit zeer welkom. Daarom organiseren we met het LOP, zeker voor die mensen, de nodige begeleiding. Hun telefoon stond de afgelopen dagen niet stil. Ook in onze contacten met scholen zijn we gaan kijken: waar zitten die mensen? Welke keuzes hebben ze gemaakt? Hoe kunnen we er voor zorgen dat er voor die mensen een oplossing komt? Echt waar, ik denk dat dit in de eerste plaats nu onze zorg moet zijn en jullie kunnen er van op aan dat we daar ongelofelijk mee zijn bezig geweest en we gaan dat de komende dagen ook blijven doen.

Dan zijn er nog een aantal vragen gesteld, degenen die nog niet beantwoord zijn zal ik nu even overlopen:

- Het criterium taal heeft hier niet gespeeld.

Waarom is de vraag gesteld? Omdat dit bij de inschrijving één van de dingen is die scholen moeten weten, omdat ze van de Vlaamse overheid meer middelen krijgen als ze een leerling met een andere thuistaal inschrijven, in het kader van het GOK-beleid. Omdat we het scholen administratief makkelijk willen maken, is die vraag nu al gesteld, maar heeft geen enkele rol gespeeld bij de toekenning van de plaatsen. Mevrouw Van Renterghem, daar hebben we eigenlijk gewoon de wet toegepast. Ook betreffende de dubbele contingentering. Uw partij, bv. meneer Bracke, u moet maar eens op Twitter gaan kijken wat die allemaal durft te beweren. Peter Dedecker ook, ik hoop dat u de partijgenoten daarop wel aanspreekt, want het is dat soort sfeerschepperij waarbij dat men mensen tegen elkaar opzet en doet alsof wij in deze stad niet het allerbeste voor hebben met de leerlingen, en daar vaart echt niemand wel bij. Zeker als het op onwaarheden gebaseerd is. Het enige dat wij doen in Gent is het toepassen van hoe het op dit ogenblik wettelijk geregeld is en dat is hetzelfde als hoe het in Antwerpen gebeurd. Het enige verschil is dat in Antwerpen een aantal scholen niet mee in het systeem zitten. We zullen de komende weken eens kijken wat er gaat gebeuren in Antwerpen, en hoe tevreden dat ouders zijn. Dat ze én digitaal moeten aanmelden én moeten kamperen, en dan nog geen zekerheid hebben. Ik vraag mij af wat de ouders daar zelf van vinden. U hebt alvast één ouder, Tom Naegels, die daar in de krant een zeer mooie opinie over geschreven heeft.

- Het verhaal van de tweeling is opgelost. Het is geregeld via het decreet. Een school kan in overcapaciteit gaan voor een tweeling en dat is bijna automatisch gebeurd. Het werd opgepikt en meegenomen bovenop een aantal anderen verhalen, het is deze namiddag ook in het parlement gezegd, dat probleem is opgelost. Er was eigenlijk zelfs geen probleem.
- De evaluatievergadering is gepland op 17 april, en de analyses zijn bezig. Er waren ook een aantal cijfervragen:
 - Hoeveel leerlingen zijn aangemeld? 3024

- De verhouding leerlingen uit Gent/ leerlingen van buiten Gent: 1791 uit Gent en 1291 van buiten Gent, dus iets meer Gentenaars dan niet-Gentenaars. Dat zijn niet de broers en zussen want die zitten niet in dat systeem. Het zijn dus degenen die aangemeld zijn, daarvan is dit de verdeling. Het komt eigenlijk min of meer overeen met de verdeling in de scholen.
- Hoe wordt er nu verder te werk gegaan? Ouders hebben tot en met 23 maart de keuze om in te schrijven. Er werd de vraag gesteld van, wat als de ouder nu de tweede school van voorkeur heeft, maar eigenlijk nog hoopt op de eerste school van voorkeur, kan dat ticket dan langer gelden? Daar raden we ouders aan in te schrijven in de tweede school van voorkeur, en die kunnen, ook als ze ingeschreven zijn, tussen 23 maart en 5 oktober als er een plaats vrijkomt op de eerste school van voorkeur opgebeld worden met de mededeling dat er een plaats is vrijgekomen op de eerste school van voorkeur en de vraag of ze zich daar nog willen inschrijven. Dan moeten ze dit uiteraard laten weten aan de school waar ze al zijn ingeschreven, dat ze die inschrijving annuleren, en dan kunnen ze inschrijven in de school van eerste voorkeur. Ook dat is een beweging die nog moet gebeuren, en die informatie gaan we nog eens meegeven met de ouders op dat infomoment, zodanig dat er geen misverstanden over bestaan.
- Zijn er reacties geweest? Er zijn heel veel reacties geweest van ouders met een tweede keuze. Morgen hebben we een gesprek met de actiegroep. Ik krijg intussen ook reacties van mensen die aangeven dat ze wel tevreden zijn met het systeem. Ook mensen met een tweede keuze die aangaven dat het voor hen niet zoveel verschil maakt. Maar vooral de mensen met eerste keuze, en ik begrijp hen ook echt, die heel tevreden zijn maar dit niet van de daken schreeuwen omdat ze allemaal wel een ouder kennen die niet de eerste school van voorkeur heeft of die geen enkele school heeft. Ze willen die mensen hun ogen niet uitsteken en willen ook geen tweedracht zaaien, wat ik begrijp. Het gaat over bijna 2500 mensen die wel hun school van eerste voorkeur gekregen hebben. Eerlijk gezegd, mijn collega uit Antwerpen heeft mij gefeliciteerd en heeft gezegd dat hij hoopte op een dergelijk resultaat voor Antwerpen.

Uiteraard is dit geen boodschap voor diegenen die dat nu niet hebben. Ik denk dat we voor de mensen die er naast gegrepen hebben, de komende dagen alles in het werk moeten stellen om zoveel mogelijk leerlingen te helpen. Ik ga niet rusten tot we daar een oplossing voor hebben. Het kan eigenlijk alleen maar beter worden. Met die 178 plaatsen die er bijgekomen zijn, gaan er heel wat mensen geholpen worden. Het verhaal van Ischa is intussen opgelost, en er zijn heel veel verhalen die niet in de media komen, die intussen ook al opgelost zijn, of dat in de komende dagen zullen zijn. Jullie hebben mijn engagement om er alles aan te doen, maar ik heb ook de verantwoordelijkheid om er over te waken dat het eerlijk verloopt. Dat de regels van het spel gevolgd worden en je veranderd die niet terwijl het spel gespeeld wordt.

- De scholen zijn betrokken. Meneer Heyerick, samen met de ondersteuner Emiel Bogemans van het LOP, zijn echt individueel naar een aantal schooldirecties getrokken. Er waren een aantal, dat met heel concrete vragen zaten en het is heel vaak in het LOP besproken, wat nogal wies was aangezien het daar is beslist. Als er directies waren die

twijfelden is er individueel naar die directies gegaan. Er zijn gesprekken gevoerd, mensen zijn geïnformeerd. Hebben ze daarom altijd alles goed ingeschat? Misschien niet. Het is ingewikkeld, ik ga de laatste zijn, om hier iets op te zeggen. Kijk hoelang ik hier al aan het uitleggen ben. Er komt heel veel bij kijken. Ook voor een schooldirecteur. Wat er nu allemaal gebeurt, het feit dat de sneeuwbal aan het rollen gaat en de volgorde van de wachtlijst die ze moeten respecteren, dat is best ingewikkeld. Er is nooit informatie achtergehouden. Alle informatie is mee gegeven, maar het was veel informatie in één keer. Het gaat ook niet alleen over de schooldirecteurs, je hebt de CLB-medewerkers die mee moeten zijn, ook de basisscholen moeten mee zijn in het verhaal omdat die vaak ook voor de ouders een aanspreekpunt zijn en advies moeten geven. Ook de brugfiguren op al die scholen, er zijn zoveel mensen, en het is de allereerste keer. Dus ik denk dat dit in elk geval, los van de evaluatie, dat dit een aandachtspunt is voor volgend jaar. Als het systeem opnieuw wordt gebruikt en als opnieuw al de scholen er in stappen, we zullen ook moeten zien of de wetgeving veranderd is, het op een andere manier lopen omdat het niet meer de eerste keer is.

- Hoeveel jongeren werden niet geregistreerd? Dat is moeilijk om te zeggen. Omdat we niet weten of de ouders die niet aangemeld hebben, een Gentse school willen. Het is in elk geval zo dat een goede 3000 zijn aangemeld, plus de broers en zussen, dan zitten aan 4000. Er zijn bijzonder veel jongeren aangemeld. Weet dat de druk nu heel erg op de scholen ligt met een ASO-bovenbouw. De scholen met een BSO- en TSO-bovenbouw, hebben nog plaatsen, en die ouders schrijven in ieder geval een stukje later in het schooljaar in, omdat ze ook nog het schoolrapport aan het afwachten zijn, en hun keuzes aan het maken zijn. Maar ik dan daar geen cijfer op plakken. Er kunnen daar ook mensen bij zijn die naar specifieke scholen buiten Gent gaan. Je hebt bv. de tuinbouwopleiding in Melle, je hebt de kunstopleiding in Evergem, het is nog niet helemaal duidelijk. Er zijn nog andere opleidingen buiten Gent waar dat die leerlingen ook naar toe kunnen gaan dus dat is moeilijk.
- De campusvoorrang is het woord dat we gebruiken als een leerling al heel zijn leven, bij wijze van spreken, op die campus naar school gegaan is. Dat is het verhaal van bijvoorbeeld Sint-Bavo, Sint-Barbara, De Voskenslaan, IVG en de Steinerschool. Ik beslis daar niet over. Het is niet de schepen van onderwijs die daarover beslist. Het is het LOP en de basisscholen die daarover beslissen. Het is het LOP basisonderwijs die een advies moet geven en het zijn de scholen secundair onderwijs die moeten aangeven of ze vragende partij zijn. Daar bestaat tussen de scholen discussie over, ook bij de scholen met een eigen campus. Dan komt de vraag: vanaf wanneer moet je echt een studierichting gaan kiezen? Beter een beetje later, 14 jaar? Maar goed men heeft nu gezegd 12 jaar. We gaan hier niet de discussie voeren over de hervorming secundair onderwijs. Een aantal scholen en onderwijsexperts geven aan dat als je overal campusvoorrang zou invoeren, wat doe je dan met mensen die hun kleuterschool al kiezen in functie van het secundair? Je kunt je kind goed kennen, maar aan de leeftijd van anderhalf jaar al weten of dat hij goed zal zijn in techniek? Het is weinig ouders gegeven. Daar bestaat dus discussie over tussen ouders, onderwijsexperts en de scholen. Zou er een truc zijn om ze al vanaf het vijfde, zesde leerjaar in te schrijven, om dan de voorrang te hebben? Dat kan je nog in de wetgeving ondervangen. Ik begrijp de emotionaliteit, dat je vertrouwd bent met een

bepaalde school. Het is een ongelofelijk lastig debat. Maar we moeten het zelf niet beslissen, het zijn de scholen die onder elkaar het debat voeren en die beslissen. Wil de Vlaamse Overheid iets anders? Wel het decreet kan herschreven worden en men kan dat op een andere manier gaan schrijven dat die beslissing niet bij die scholen ligt. Volgend jaar kan de situatie in Gent anders zijn, doordat de scholen daar anders over beslissen, of doordat de wetgeving veranderd is.

- Op welke manier zijn de criteria tot stand gekomen? Waren ze gevalideerd? We hebben ons moeten houden aan de wettelijke criteria. Afstanden bv. is niet meegenomen. Het is wel een interessant debat, ik begrijp de vragen ook, over Gentenaar – niet-Gentenaar. Er zijn bv. ouders die me hebben aangeschreven met het verhaal dat ze wonen in de straat van de school, en elke dag kijken op de school, waar de zoon super graag naartoe zou willen gaan, maar hij is niet binnengeraakt. Ze zien leerlingen van ver buiten Gent die wel zijn binnengeraakt, dat gaat nu toch niet? De wet laat het niet toe. Wettelijk gezien kan afstand op dit moment voor secundair onderwijs geen enkele rol spelen. Moeten we voor secundair onderwijs dezelfde criteria gaan laten gelden als voor basisonderwijs? Ik denk dat dit niet gaat, want middelbare scholen zijn geen buurtscholen. Dat is anders. De mobiliteit is ook groter van een leerling secundair onderwijs, en Gent heeft ook de rol van centrumstad te vervullen. Eén op twee scholieren komt van buiten Gent. Het is dus een complexer debat. Maar precies om die reden heb ik aan de minister twee jaar geleden gevraagd om dat debat en die denkoefening wel al eens te voeren, omdat ik deze bui al zag hangen. Ook dat hoor ik nu: hoe komt het dat we dit debat nu pas voeren? Dat het zo ver is moeten komen en dat zoveel ouders slapeloze nachten hebben gehad. Het gaat nu misschien allemaal opgelost raken door de capaciteit die er bij gekomen is, maar was het dit allemaal wel waard? Hadden we hier niet op kunnen anticiperen? Ik zal straks een brief uitdelen die ik in 2016 gestuurd heb, samen met mijn de heer Luc Heyerick, en waar ik exact die vragen gesteld heb. Waar ik gezegd heb: kijk wat er op ons afkomt. Ten eerste op vlak van capaciteit, gaat die druk beginnen toenemen. Twee, kunnen we alsjeblieft beginnen praten over één systeem voor heel Vlaanderen? Want wat het secundair onderwijs betreft, en ik ben een zeer grote voorstander van lokale autonomie, maar de Gentse scholen beslissen over een systeem dat voor heel veel mensen van buiten Gent, grote gevolgen op hun leven heeft. Het overstijgt de schaal van de stad Gent. Dus ook daarom heb ik aan de minister gevraagd dat ik zou willen dat daar op het Vlaamse niveau naar gekeken wordt, dat er een debat komt, bv. over het criterium afstand. Maar ook de vraag die er vanavond gesteld is: moet geen rekening gehouden worden met studierichtingen? Moet er geen rekening gehouden worden met leerlingen met een bepaalde zorgnood? En dat kan gaan van een leerling in een rolstoel tot een leerling die een heel specifieke methode of manier van zorg nodig heeft. Wat als een ouder zegt: ik ben gaan spreken met een school en ik heb een school gevonden, heel veel scholen geven aan dat ze het niet zien zitten, maar er is één school met wie het perfect matcht. En voor mij is het nu een loterij, en als ik niet dat lotje heb, dan weet ik dat mijn kind niet kan starten in het gewoon onderwijs. Ook dat zou iets kunnen zijn dat men perfect binnen het wettelijk kader kan zeggen van, net zoals er voor tweelingen wel degelijk een oplossing is, gaan we er voor zorgen dat er voor die situaties een oplossing hebben. Dat gaat tot grote debatten leiden ook andere ouders zullen zeggen: en mijn kind dan? Ik kreeg ook dezelfde boodschap van ouders met hoogbegaafde kinderen.

Maar hadden we op zijn minst de afgelopen twee jaar de tijd genomen om het gesprek te voeren. Akkoord, we hebben het gesprek hier niet gevoerd in de commissie en de gemeenteraad, omdat wij niet diegenen zijn die erover beslissing. Ik heb de vraag gesteld om het debat te voeren. Men heeft het niet gedaan. Er is niet op ingegaan omdat het politiek volledig geblokkeerd zat op een ideologisch debat over de dubbele contingentering. Het gevolg is wel dat we vandaag zitten waar we zitten. En daar hebben de ouders geen boodschap aan. En wat men nu in Vlaanderen als oplossing gezien heeft, namelijk een systeem bouwen waar men lokaal kan beslissen of men al dan niet werkt met dubbele contingentering, dat heb ik 2 jaar geleden voorgesteld aan het Vlaams Parlement. Moet ik beslissen hoe men in Antwerpen werkt met de dubbele contingentering? In Gent is daar een groot draagvlak voor, dat weet ik vanuit de scholen. Dat wordt ook elke jaar gepeild bij de ouders, 7 op 10 ouders die deelgenomen hebben, geven aan dat ze tevreden zijn over de dubbele contingentering. Toen al heb ik gezegd, maak een systeem waarbij dat een optie is, en zorg dat al de rest geregeld is. Maar twee jaar lang is alles politiek geblokkeerd en ik begrijp dat mensen kwaad zijn.

Met de kwaadheid alleen, tussen partijen en bestuursniveaus, helpen we de leerlingen geen stap vooruit. Het eerste dat mij nu te doen staat is oplossingen zoeken samen met de scholen, wat we ook de afgelopen dagen gedaan hebben en wat ga ik blijven doen. Totdat we het best mogelijke resultaat voor elke leerling behaald hebben.

Ik wil hierbij een oproep doen om te kijken op korte en lange termijn. Als we nu niets doen dan zal die 13% die nu niet de school van eerste voorkeur kreeg, over 2 jaar uitbreiden naar 30%. Laten we op de capaciteit werken. Dat het stopt met inhaaloperaties (na kinderopvang en basisonderwijs). Willen we dat vermijden voor Gent dan moeten we nu beginnen handelen, wij zitten klaar, de scholen zitten klaar met projecten, het is nu wachten op budget.
